

การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ
อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

THE DEVELOPMENT OF SUPPLEMENTARY SUMMARY WRITING SKILL BY USING
LOCAL INFORMATION OF THAISONGDUM IN KHAOYOI, PHETCHABURI FOR THE EIGHTH
GRADE STUDENTS

เนาวรัตน์ เจตดู *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ 2) พัฒนาแบบฝึกและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 3) ทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ 4) ประเมินทักษะการเขียนสรุปความ ประเมินชิ้นงาน e- books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเขาย้อยวิทยา อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 37 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ใช้เวลา 10 ชั่วโมง แบบแผนการวิจัย One Group Pretest –Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แบบสอบถามความต้องการแบบฝึกเสริมทักษะ 2) ประเด็นสนทนากลุ่ม 3) แบบฝึกเสริมทักษะ 4) แบบทดสอบการเขียนสรุปความก่อน-หลังเรียน 5) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อแบบฝึกเสริมทักษะ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test แบบ Dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องต้องการให้สร้างแบบฝึกที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาอาหารและประเพณีของไทยทรงดำ โดยมีรูปแบบที่หลากหลาย สีสันสดใส มีภาพประกอบ ใช้ร่วมกับการไปศึกษานอกสถานที่ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและสัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น โดยมีครู นักเรียนและผู้รู้ท้องถิ่นประเมินร่วมกัน

2. แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจง วัตถุประสงค์ สารบัญ แบบทดสอบก่อนเรียน กิจกรรม แบบทดสอบท้ายเล่ม แบบทดสอบหลังเรียนและ แผนการจัดการเรียนรู้ มี 3 เล่ม ได้แก่ 1) ถิ่นเดิมไทยทรงดำ 2) รสล้ำธรรมชาติให้ 3) รู้ไว้ในวัฒนธรรม แบบฝึกมีค่าประสิทธิภาพ 77.75/ 81.62

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. ผลการทดลองใช้แบบฝึก พบว่า นักเรียนกระตือรือร้นสนใจในกิจกรรมสามารถทำงานเป็นกลุ่ม สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน

4. นักเรียนมีทักษะการเขียนสรุปความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีสมรรถนะสำคัญอยู่ในระดับดีมาก และคุณลักษณะอยู่ในระดับดี นักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวของไทยทรงดำและภูมิใจที่ได้มีโอกาสอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยทรงดำ

คำสำคัญ : แบบฝึก / ทักษะการเขียนสรุปความ / ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ

Abstract

The purposes of this research were to 1) study of the fundamental data in the development of exercises of summary writing skill by using local information of ThaiSongDum, 2) develop and assess the efficiency of summary writing skill by using local information of ThaiSongDum standard criterion of to 75/75 3) implement of the exercises and 4) evaluate of the summary writing skill E-books for introducing ThaiSongDum, The sample consisted of 37 students of the eighth grade during the second semester of academic year 2011 of Khaoyoi withaya School, Phetchaburi. The duration of the implementation covered 10 hours. The research design was one group pretest – posttest design. The research instruments were the questionnaire surveying need of exercises, the focus group form the exercises, the pre-posttest, the questionnaire inquiring student's opinions about summary writing skill. The obtained data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, dependent t-test and content analysis.

The findings were as follows :

1. The students who want to create a practice that was based on history. Thai food and culture of the ThaiSongDum. The color variation is illustrated in conjunction with the field trips. Information from the Internet and interviews with teachers, students, local knowledge and local knowledge estimates together.

2. Skills training the instruction of doing the pre and posttest. The content Consists of three aspects : 1) the local Thai Song Dum 2) quality of natural flavor 3) to the culture. Exercises performance is 77.75 / 81.62

3. It was found that the exercises. Students interested in passion. They can work as a group and finding information from sources both inside and outside of school.

4. The summary of students' skills before and after training with a difference is statistically significant at the 0.05 level. The scores were higher than before. The performance is very satisfactory and features at a good level. Students are trained to a level that is. Considering that it was also found. The benefit of their knowledge about the story of Thai Song Dum and they were proud of to have conservation their culture.

Key Words : EXERCISE,SUMMARY WRITING, THAISONGDUM

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548 : 1) เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มนุษย์ใช้สร้างความเข้าใจระหว่างกันของคนในสังคมเป็นเครื่องมือการบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ และเป็นสาขาหนึ่งของวัฒนธรรมไทย ซึ่งจะส่งผลไปสู่การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมและส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ ดังนั้น การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน จึงต้องเน้นการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้ให้รู้จริง รู้ลึก รู้จริง สื่อสารได้ถูกต้อง เกิดผลดี โดยสามารถใช้ทักษะการฟัง การอ่าน การดูเป็นเครื่องมือในการรับสารและใช้ทักษะการพูด การเขียนเป็นเครื่องมือในการส่งสาร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1) ในบรรดาทักษะต่างๆ ทางภาษาไทย การเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญมากในการสื่อสาร เพราะการเขียนเป็นหลักฐานที่คงทนถาวรยิ่งกว่าทักษะอื่นๆ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนโดยใช้สัญลักษณ์หรือตัวอักษรในการนำเสนอข้อมูลความรู้ ความคิด และประสบการณ์ต่างๆ ของผู้ส่งสารสู่ผู้รับสาร จุดเริ่มต้นของการเขียนอยู่ที่ความคิด ถ้าผู้ส่งสารบกพร่องด้านความรู้ความคิด ในการเขียน การถ่ายทอดสื่อสารก็บกพร่องไปด้วย ดังนั้น ประสิทธิภาพของการเขียนย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพทางความคิด ดังที่ นภดล จันทรเพ็ญ (2542 : 91) และ ปิณฑนา ศุภกุล (2543 : 12) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการเขียนไว้สอดคล้องกันว่า เป็นการสื่อสารของมนุษย์เพื่อถ่ายทอดความรู้และสติปัญญา สามารถสร้างความสามัคคีและเป็นเครื่องระบายนามณ์ภายในใจสนองความต้องการของผู้เขียนไปสู่ผู้อ่านเป็นสิ่งบ่งบอกนิสัยใจคอ บุคลิกภาพ ความคิดความอ่านของคนเขียนได้เป็นอย่างดี ในการเรียนการสอนทุกวิชาต้องอาศัยการเขียนเพื่อบันทึกตอบปัญหา ทำแบบฝึกหัด แบบทดสอบ จึงนับว่าการเขียนเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนวิชาต่างๆ โดยเฉพาะการเขียนสรุปความซึ่งเป็นทักษะการเขียนประเภทหนึ่ง มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันเพราะสภาพสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมการสื่อสาร ซึ่งต้องอาศัยความรวดเร็ว การวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่จึงต้องใช้ภาษาที่มีความกระชับชัดเจน สื่อความได้ตรงกันทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร การพัฒนาการเขียนสรุปความจึงต้องพัฒนาควบคู่ไปกับทักษะการอ่าน การฟังและทักษะการคิด เพื่อให้สามารถเขียนสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเองแก่ผู้รับสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา 2552- 2553 ที่ผ่านมา ในระดับประเทศ พบว่า คะแนนภาษาไทย มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.35 และ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.80 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาช่วงคะแนน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้คะแนนในช่วง 30.01 – 40.00 และ 40.01-50.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์พอใช้ (รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET. [Online]) และเมื่อพิจารณาผลการสอบ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา (Local Assessment System : LAS) ระหว่างปีการศึกษา 2551-2552 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ในปีการศึกษา 2551-2552 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์พอใช้ คือ $\bar{X} = 42.49$ และ $\bar{X} = 46.35$ ตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากการศึกษา 2551 น้อยกว่าร้อยละ 5 โดยมีคะแนนด้านการเขียนต่ำสุด 0 คะแนน และคะแนนสูงสุด 7 และ 6 คะแนนจากคะแนน เต็ม 7 คะแนนตามลำดับ นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ปัญหาที่พบมากในชั้นเรียน คือ นักเรียนไม่สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน หรือฟังได้ครบทุกประเด็น ไม่สามารถเขียนสื่อความด้วยสำนวนภาษาของตนเอง ขาดทักษะการเขียน สะกดคำ ด้านการเขียนสรุปความ นักเรียนไม่สามารถเขียนสรุปความได้หรือเขียนสรุปความไม่สมบูรณ์ ขาดประเด็นสำคัญ เรียบเรียงความคิดไม่ได้ มักจะใช้วิธีการตัดต่อหรือคัดลอกข้อความจากเรื่องที่อ่าน เขียนสะกดคำผิด วางรูปวรรณยุกต์ผิดตำแหน่ง เรียบเรียงประโยคผิดหลักการใช้ จากสภาพการเรียนการสอนดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและพัฒนาทักษะการเขียนแก่นักเรียน ด้วยการให้ฝึกฝนบ่อยๆเพื่อให้เกิดความสามารถในการเขียนที่ถูกต้องและคล่องแคล่ว แบบฝึกจึงเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 26, อ้างถึงใน สุรเชษฐ์ เหล่าจินดา, 2551 : 23) ได้ ให้ความหมายว่า แบบฝึกเสริมทักษะมีไว้ให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติเพื่อช่วยเสริมให้เกิดทักษะและความแตกฉาน ในบทเรียน นอกจากนั้น สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544 : 2) จิราภรณ์ ฉัตรทอง (2545 : 26) และนฤติ ผิวงาม (2545 : 52) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกเสริมทักษะไว้ในทำนองเดียวกันว่า แบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษา เข้าใจบทเรียนดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาและคำศัพท์ให้คงทนทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะเรียนและทราบความก้าวหน้าของตนเอง

โรงเรียนเขาย้อยวิทยาเป็นโรงเรียนขนาดกลางประจำอำเภอเขาย้อย มีจำนวนนักเรียนประมาณ 900 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในพื้นที่บริการ สำหรับประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอเขาย้อยร้อยละ 70 มีเชื้อสายไทยทรงดำหรือลาวโซ่ง ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวัฒนธรรมโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์และยังคงดำรงรักษาวิถีชีวิตของตนเองไว้อย่างเหนียวแน่นด้วยความร่วมมือของชุมชนและโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนเกิดอัตลักษณ์ “ยิ้มง่าย ไหว้สวย ช่วยงาน สืบสานไทยทรงดำ” ผู้วิจัยจึงมีความสนใจนำเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของไทยทรงดำมาพัฒนาเป็นบทอ่านทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ให้นักเรียนฝึกทักษะการสรุปความ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดการเรียนรู้จากเรื่องใกล้ตัวไปสู่เรื่องไกลตัวของ กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ,กรมวิชาการ 2539 : 5) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาไม่สามารถแยกออกจากท้องถิ่น เพราะการจัดการศึกษาต้องนำเอาประเด็นท้องถิ่นนั้นๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนเอง ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่า การนำเรื่องราวภายในท้องถิ่นมาให้นักเรียนได้ศึกษาเป็นการขับเคลื่อนภูมิ

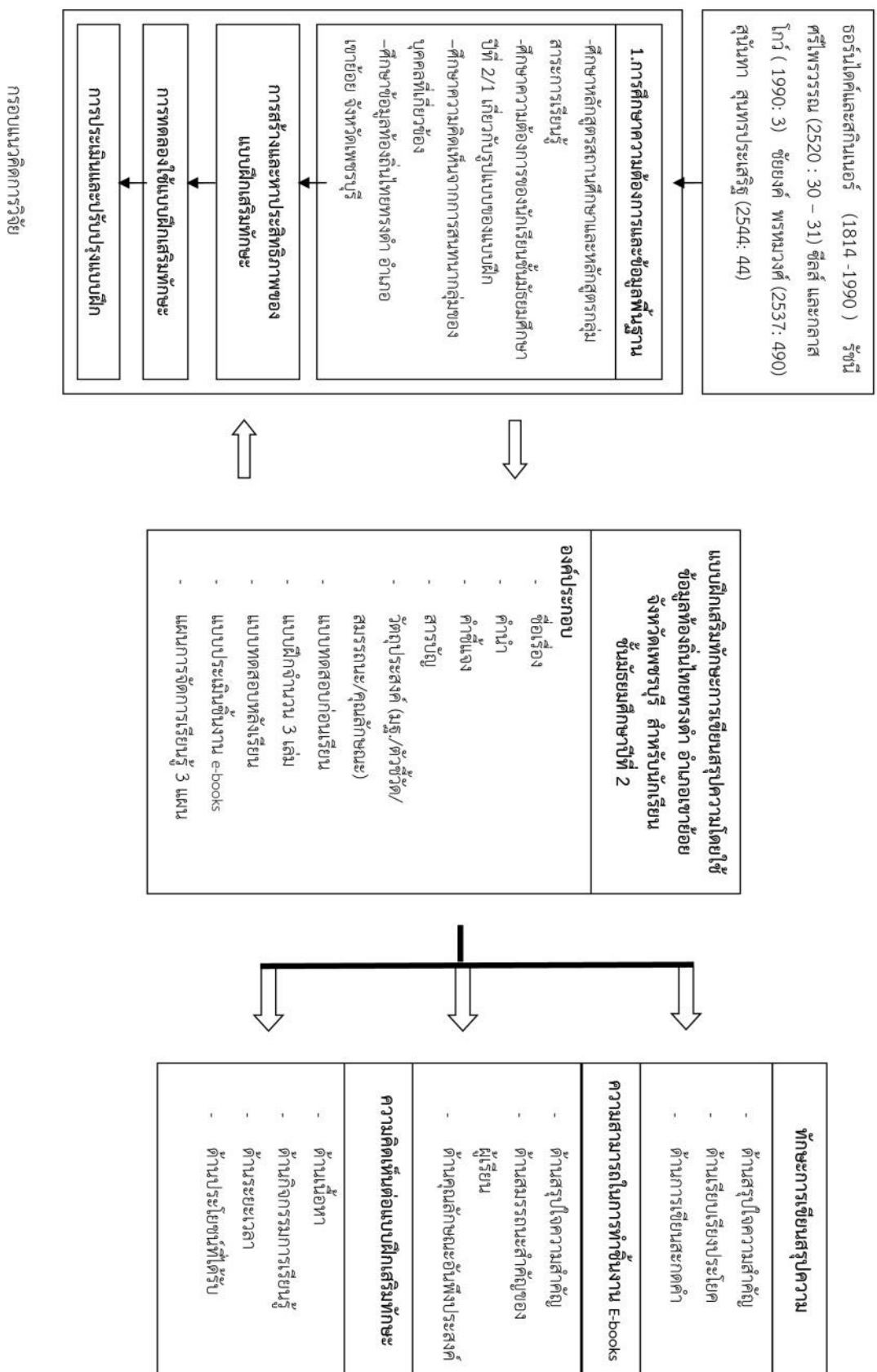
ปัญหาท้องถิ่นสู่ชุมชน อีกทั้งเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความภูมิใจ รักและหวงแหนในท้องถิ่นของตนเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อพัฒนาแบบฝึกและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
3. เพื่อทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อประเมินทักษะการเขียนสรุปความ ประเมินชิ้นงาน E-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิด ทักษะการใช้เทคโนโลยี คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงานและรักความเป็นไทยและประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบฝึกที่สมบูรณ์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75
2. ทักษะการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน
3. ความสามารถในการทำชิ้นงาน E-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ อยู่ในระดับดีขึ้น
4. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความอยู่ในระดับเห็นด้วยมากขึ้น

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอยะย้อย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ทักษะการเขียนสรุปความ
 - 2.2 ความสามารถในการทำชิ้นงาน E-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ
 - 2.3 ความคิดเห็นของนักเรียนต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอยะย้อย จังหวัดเพชรบุรี

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 /1-2/6 โรงเรียนเขาย้อยวิทยา อำเภอยะย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 198 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเขาย้อยวิทยา อำเภอยะย้อย จังหวัดเพชรบุรี กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 37 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานและตัวชี้วัด ท 1.1 ม 2/2 จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมของคนไทยทรงดำหรือลาวโซ่ง ในอำเภอยะย้อย มาพัฒนาเป็นแบบฝึกให้นักเรียนได้ศึกษา เพื่อฝึกทักษะการอ่าน การฟัง การดู การพูดและการเขียน โดยมีจุดมุ่งหมาย ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนสรุปความจากการอ่านงานประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรองและการฟัง จำนวน 3 เล่ม ได้แก่ เล่มที่ 1 “ถิ่นเดิมไทยทรงดำ” เล่มที่ 2 “รสล้ำธรรมชาติให้” และเล่มที่ 3 “รู้ไว้ในวัฒนธรรม” เมื่อจบทุกกิจกรรม ทุกแบบฝึก นักเรียนแต่ละกลุ่ม ทำชิ้นงาน E-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความรักผูกพันกับถิ่นบ้านเกิดของตนเอง เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทยทรงดำ

ระยะเวลาที่ใช้ทดลอง

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการทดลอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 10 ชั่วโมง

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอยะโฮย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) แบบ Pre Experimental Design แบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อน-หลัง (One Group Pretest Posttest Design) ขั้นตอนการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (Research) : การศึกษาความต้องการและข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบฝึกเสริมทักษะและการเขียนสรุปความ และข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ ในอำเภอยะโฮย จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและเขียนในรูปแบบพรรณนาความ

2. ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบและเนื้อหาของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โดยใช้แบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับแบบฝึกซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับ 1) ด้านเนื้อหา / เรื่องราวของ ไทยทรงดำ อำเภอยะโฮย 2) ด้านรูปแบบของแบบฝึกเสริมทักษะ 3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความต้องการแบบฝึก ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีจากหนังสือและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ สร้างแบบสอบถามและสำรวจสภาพทั่วไปของการเรียนการสอน รายวิชา ภาษาไทยภายในโรงเรียนเขาย้อยวิทยา อำเภอยะโฮย จังหวัดเพชรบุรี

ขั้นตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้ในการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของแบบสอบถามเกี่ยวกับขอบข่ายของเนื้อหา รูปแบบของแบบฝึก กิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล กำหนดเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบคำถามปลายเปิด โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนด จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านแบบฝึกเสริมทักษะ ด้านเนื้อหาและด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) ไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณา ลงความเห็นและให้คะแนน พบว่า มีค่าเท่ากับ 1.00 แสดงว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามมีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ตัวแทนกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้รู้ท้องถิ่นไทยทรงดำ และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 9 ท่าน โดยใช้ประเด็นสนทนากลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 2 ประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับ ความสำคัญและความจำเป็น ของการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของประเด็นสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี จากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ

ขั้นตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 3 สร้างประเด็นสนทนากลุ่มตามขอบเขตของเนื้อหา ในพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนด จากนั้นนำประเด็นสนทนากลุ่มที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 นำประเด็นสนทนากลุ่มเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยการนำแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นสนทนากลุ่ม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า มีค่าเท่ากับ 1.00 แสดงว่า ข้อคำถามในประเด็นสนทนากลุ่มมีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 5 นำประเด็นสนทนากลุ่มที่ได้รับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Development) : การพัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึกเสริมทักษะ ผู้วิจัยนำมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. สังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนที่ 1 เพื่อนำมาพัฒนาเค้าโครงของแบบฝึกเสริมทักษะ

2. พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกับแบบฝึกเสริมทักษะ จำนวน 3 เล่ม ได้แก่ 1) ถิ่นเดิมไทยทรงดำ 2) รสล้ำธรรมชาติให้ 3) รู้ไว้ในวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วย คำนำ วัตถุประสงค์ คำชี้แจง แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหาและกิจกรรมแบบฝึกเสริมทักษะ จำนวน 3 เล่ม แบบทดสอบท้ายเล่มและแบบทดสอบหลังเรียน

การตรวจสอบและหาคุณภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ

ขั้นตอนที่ 1 นำแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความที่ปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านแบบฝึก ด้านเนื้อหาและด้านการวัดและประเมินผล รวมจำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบฝึกกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลการวิเคราะห์ พบว่า มีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเขาย้อยวิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 แบบรายบุคคล (Individual Tryout) ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและยังไม่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ จำนวน 3 คน ที่มีผลการเรียนระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน นำมาคำนวณหาค่า ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 60/60 ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 67.78 / 70.00 แล้วปรับปรุงแก้ไข

2.2 แบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน โดยดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 1 ทุกประการ หลังจากนั้นนำแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความมาคำนวณหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 75.93 / 77.22 หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงด้านการใช้ภาษาและเนื้อหาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.3 แบบภาคสนาม (Filed Tryout) ทดลองกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 / 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 34 คน โดยนำแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากการทดลองกับนักเรียนแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มเล็ก มาทดสอบใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ โดยดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นตอนข้างต้น หลังจากนั้นนำแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความมาปรับปรุงแก้ไขนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75 / 75 ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 77.45 / 79.12 แล้วรวบรวมเป็นชุดเพื่อนำ ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 ปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกเสริมทักษะ

การสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกับแบบฝึกเสริมทักษะ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชาเพื่อเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกับแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ จำนวน 3 แผน ใช้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 10 ชั่วโมง

การตรวจสอบและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

นำเสนอแผนการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 คน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านแบบฝึก 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ผลการวิเคราะห์ ค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า มีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00

ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (Research) : การทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะ โดยนำแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้และเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเขาย้อยวิทยา จังหวัดเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 37 คน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงผู้บริหารโรงเรียนเขาย้อยวิทยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความที่พัฒนาขึ้น
2. ทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยผู้วิจัยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 /1 ของโรงเรียนเขาย้อยวิทยา จำนวน 37 คน ระหว่างวันที่ 30 มกราคม – 21 กุมภาพันธ์ 2555 โดยดำเนินการสอน รวม 10 ชั่วโมง โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเรียน จัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีอาจารย์ภายในโรงเรียนที่มีเชื้อสายไทยทรงดำเป็นที่ปรึกษาให้กับทั้งผู้วิจัย และนักเรียนในการทำชิ้นงาน E-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (Development) :

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ ในด้านความสามารถในการเขียนสรุปความ ความสามารถในการทำชิ้นงาน E-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ มีขั้นตอนการประเมิน ดังนี้

- 1.1 ประเมินผลการเรียนรู้อ่อนและหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ ของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การเขียนสรุปความ นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การเขียนสรุปความก่อน-หลังเรียน

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศึกษา ทฤษฎี หลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลแบบอัตนัย

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การเขียนสรุปความ ก่อนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบอัตนัยจำนวน 2 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน แบ่งเป็นแบบทดสอบการเขียนสรุปความจาก บทร้อยแก้ว 1 ข้อ และแบบทดสอบการเขียนสรุปความจากบทร้อยกรอง 1 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในประเด็นต่อไปนี้ 1) การสรุปใจความสำคัญได้ถูกต้อง 5 คะแนน 2) การเขียนประโยคได้ถูกต้อง 3 คะแนน 3) การสะกดคำได้ถูกต้อง 2 คะแนน รวมคะแนนทั้งหมด 10 คะแนน

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูความเหมาะสมความถูกต้องตรงตามเนื้อหาและตัวชี้วัด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านแบบฝึก ด้านเนื้อหา และด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00 แสดงว่าแบบทดสอบนี้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการประเมิน นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2554 โรงเรียนเขาย้อยวิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและเคยเรียนเนื้อหาเหล่านี้ไปแล้ว เพื่อตรวจสอบว่าเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric) ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่ โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลคูณของคะแนนแบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า เท่ากับ 0.84 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha efficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74

1.2 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความการสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็นต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อแบบฝึกเสริมทักษะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความในด้านต่างๆ 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านระยะเวลาและด้านประโยชน์ที่ได้รับ จำนวน 20 ข้อ โดยเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) ตอนที่ 3 ให้นักเรียนเขียนแสดงความ

คิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม หลัง สิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแบบฝึกเสริมทักษะ

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านแบบฝึก ด้านภาษาไทยและด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ คุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลการ วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า มีค่าเท่ากับ 1.00 แสดงว่ามีความสอดคล้อง

1.3 ประเมินความสามารถในการทำชิ้นงาน E-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ

การสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินชิ้นงาน E-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการสร้างแบบประเมินชิ้นงาน E-books เกณฑ์การวัด สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากเอกสารและงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 สร้างเกณฑ์ในการประเมินชิ้นงาน E-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ เป็นแบบ รุบริค (Rubric) คะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยแบ่งหัวข้อที่ประเมินเป็น 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ความสามารถ ในการสรุปความ ด้านที่ 2 สมรรถนะของผู้เรียน ด้านที่ 3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบประเมินชิ้นงาน E-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ เสนออาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญด้านแบบฝึก ด้านเนื้อหาและด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมิน พบว่า ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test Dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ พบว่า นักเรียน คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องการแบบฝึกที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมา อาหารและประเพณี มีกิจกรรมที่หลากหลายฝึกทั้งทักษะการอ่าน การฟัง และ การศึกษานอกสถานที่ สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต รูปเล่มสวยงาม มีภาพประกอบ ครู นักเรียนและผู้รู้ ท้องถิ่นเป็นผู้ประเมินร่วมกัน

2. ผลการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความมีองค์ประกอบดังนี้ 1) คำนำ คำชี้แจงการใช้ วัตถุประสงค์ สารบัญ กิจกรรม ใบความรู้ แบบทดสอบท้ายเล่ม โดยแบบฝึกเสริมทักษะที่พัฒนาขึ้นมีจำนวน 3 เล่ม ได้แก่ เล่มที่ 1 ถิ่นเดิมไทยทรงดำ เล่มที่ 2 รสล้ำธรรมชาติให้ และเล่มที่ 3 รู้ไว้ในวัฒนธรรม แบบฝึกที่ พัฒนาขึ้น มีค่าประสิทธิภาพ 77.75/ 81.62

3. ผลการทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ ผู้วิจัย นำแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1

โรงเรียนเขาย้อยวิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 37 คน ใช้เวลา 10 ชั่วโมง พบว่านักเรียนกระตือรือร้นสนใจในกิจกรรม สามารถทำงานเป็นกลุ่ม สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เมื่อทดสอบหลังใช้แบบฝึกเสริมทักษะได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 77.75 / 81.62 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 แสดงว่าสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

4. ผลการประเมินและปรับปรุงแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ พบว่า นักเรียนมีทักษะการเขียนสรุปความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับ มีความสามารถในการทำชิ้นงาน E-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก นักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวของไทยทรงดำและภูมิใจที่ได้มีโอกาสอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยทรงดำ

การอภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย งานวิจัยการพัฒนาแบบฝึกและการเขียนสรุปความ สอบถามความต้องการของนักเรียน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่านักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความต้องการแบบฝึกเสริมทักษะ ที่มีการนำข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำในอำเภอเขาย้อยมาพัฒนาเป็นบทอ่านทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง หรือกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนได้ศึกษา มีรูปแบบที่สวยงาม มีภาพประกอบ กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีกิจกรรมที่นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ทศนศึกษาพิพิธภัณฑสถานธนอม อันเป็นแหล่งเรียนรู้ใกล้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กษมา วรวรรณ ณ อุทยาน (อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2539 : 5) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาไม่สามารถแยกแยกไปจากท้องถิ่น เพราะการจัดการศึกษาต้องนำเอาประเด็นท้องถิ่นนั้นๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนว นโยบายและแนวทางการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง [Online] (<http://mblog.manager.co.th/baocd12/2-1412/>) ที่ว่า

อย่างไรก็ตามควรให้ความสำคัญกับความรู้ของชุมชน ชุมชนที่มีอยู่ ทั้งทุนมนุษย์ คือปราชญ์ชาวบ้าน ทุนทางปัญญา คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคนนั้น น่าจะมีแนวทางการปรับใช้และประยุกต์ให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่น มีการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กนักเรียน รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนและที่สำคัญควรมีการเสริมสร้างจิตสำนึก ให้เกิดความหวงแหนในบ้านเกิด ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมของชุมชนรวมทั้งการปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนด้วยมิใช่เรียนเพื่อให้เป็นคนเก่ง คนฉลาดอย่างเดียว

3. จากผลการวิจัยหลังทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความ พบว่า นักเรียนให้ความสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรม และบทอ่านในแบบฝึก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาในแบบฝึก

เป็นเรื่องใกล้ตัวในท้องถิ่นของตนเอง บางเรื่องเป็นความรู้ใหม่สำหรับนักเรียน แม้ว่าหลายคนจะมีเชื้อสายเป็นไทยทรงดำแต่ก็ไม่เคยได้เรียนรู้เรื่องราวในลักษณะ ตำรา หรือบทอ่านมาก่อน รวมทั้งภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม แตกต่างจากแบบฝึกเล่มอื่น ที่นักเรียนเคยใช้จึงเกิดความกระตือรือร้นและสนใจที่จะทำกิจกรรม การให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมทั้งแบบรายบุคคล กิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสในการพัฒนาทักษะของตนเองทั้งการอ่านและการฟัง ซึ่งสอดคล้องกับมณฑิรา ภักดีณรงค์ (2540 : 99 -100) ที่ว่า นักเรียนจะมีความคงทนในการเรียนรู้ได้ดี ต้องฝึกกระทำบ่อยๆ และได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และ สุรพล พยอมแย้ม (2540 : 20) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ทุกชนิดต้องมีการทบทวนและฝึกฝนระยะๆ เพราะนอกจากจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพแล้วยังทำให้การเรียนรู้คงทนด้วย

จากการที่นักเรียนได้มีโอกาสไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่พิพิธภัณฑ์ป่านถนนม ได้รับความรู้จากอาจารย์ถนนม คมยิมละมัย ปราชญ์ชาวบ้านเรื่อง ไทยทรงดำ บรรยายเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของชาวไทยทรงดำในอำเภอเขาย้อย ความเชื่อ ประเพณีที่ยังปฏิบัติกันเรื่อยมาด้วยภาษาไทยและภาษาไทยทรงดำ ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและซึมซับถึงความงามของวัฒนธรรมและเรื่องราวของชาวไทยทรงดำได้ง่ายยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับประโรม กุณสาคร (2547 : 147) ที่ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะเรื่อง การคูณ การหาร โดยการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ว่า การออกไปเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นได้สัมผัสกับสื่อของจริงมองเห็นเป็นรูปธรรม ทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้และเป็นสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะด้วยความเต็มใจ นอกจากนี้ จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน พบว่า การสนับสนุนให้นักเรียนใช้ระบบอินเทอร์เน็ตในการสืบค้น ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ กระตือรือร้นในการหาข้อมูล อีกทั้งการใช้กระบวนการกลุ่มจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีข้อเสนอแนะ สามารถช่วยกันแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีการเชื่อมโยงเรื่องราวจากบทอ่านสู่ชีวิตจริงภายนอก ทำให้นักเรียนเล็งเห็นว่าสิ่งที่ตนเองเรียนนั้นมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบลรัตน์ กิจไมตรี (2542 : 126) ที่กล่าวว่า การเรียนแบบบูรณาการเนื้อหาพร้อม กับวิชาต่างๆ ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานและสามารถเชื่อมโยงความคิดได้

4. จากผลการประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึก พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนสรุปความ หลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแบบฝึกเสริมทักษะมีเนื้อหาตรงกับความสนใจและความต้องการของนักเรียนเนื้อหาที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษาเป็นเรื่องราวใกล้ตัวนักเรียน บางเรื่องนักเรียนพบเห็นในชีวิตประจำวัน นักเรียนจึงมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องราวเหล่านั้นอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเดอร์ปุยและคณะ (Depuis ang Others 1989: 53-54, อ้างถึงในอัจฉรา ศิริอาษา รุ่งโรจน์ 2542 : 19) ที่พบว่า ผู้อ่านจะเข้าใจบทอ่านได้ดี ถ้าสามารถนำความรู้ใหม่ไปสัมพันธ์กับความรู้เดิม อย่างเหมาะสม โดยเนื้อหาที่ผู้อ่านคุ้นเคยหรือมีความรู้อยู่แล้วจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็วกว่าเนื้อหาที่เป็นความรู้ใหม่ อีกทั้งมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เรียงตามลำดับขั้นตอนความยากง่าย เปิดโอกาสให้

นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ทั้งแบบรายบุคคลและกระบวนการกลุ่ม ได้เรียนรู้จากสถานที่จริง ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน โดยนักเรียนที่มีเชื้อสายไทยทรงดำจะเกิดความภูมิใจและกระตือรือร้นในการช่วยเหลือครูหรือเพื่อนนักเรียนในการอ่านหรือพูดภาษาท้องถิ่น (โซ่ง) ซึ่งตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล พัฒนาการทางสมอง และเน้นคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศเครือข่ายการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สถานศึกษาต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และนำผลที่ได้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพสูงสุดต่อผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ 2552 : 5)

เมื่อพิจารณาผลการเรียนรู้เรื่องการเขียนสรุปความจากแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน พบว่านักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากบทอ่านร้อยแก้วได้ดีกว่าบทอ่านร้อยกรอง เพราะนักเรียนมีการประเมินตนเองต่ำกว่าศักยภาพของตัวเอง โดยคิดว่า คำประพันธ์ประเภทร้อยกรองเป็นเรื่องยาก จึงไม่กล้าที่จะถอดความและแปลความหมายของคำศัพท์ จึงมักจะเขียนข้อความตอนๆ ไม่มีการเชื่อมโยงระหว่างประโยค ซึ่งสอดคล้องกับ กัณหา คำหอมกุล (2548 : 114) ที่กล่าวว่า นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสรุปความร้อยกรองได้น้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่างานเขียนประเภทร้อยกรอง เป็นงานเขียนที่มีลักษณะบังคับหรือฉันทลักษณ์ ซึ่งแตกต่างกันไปตามชนิดของบทร้อยกรองประกอบด้วยถ้อยคำและภาษาที่ใช้ในบทกลอน เป็นคำคล้องจองและบางครั้งเป็นศัพท์ที่ยากในการที่จะเกิดความเข้าใจ จึงส่งผลให้ผู้เรียนอ่านไม่รู้เรื่อง และถอดคำประพันธ์ไม่ได้ การให้กำลังใจและเสริมแรงแก่นักเรียนระหว่างทำกิจกรรมจะทำให้ให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะคิด กล้าที่จะทำหรือแสดงความคิดเห็นหมั่นฝึกทำกิจกรรม ทำให้พัฒนาการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

จากการวิจัยพบว่า พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการทำชิ้นงาน E-books แนะนำถิ่นไทยทรงดำ อยู่ในระดับดีมากซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 นักเรียนให้ความสนใจและรับผิดชอบในการทำชิ้นงานให้สำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนทุกคนมีความรู้พื้นฐานในการทำ E-books เพราะเป็นเนื้อหาและกิจกรรมที่เรียนในรายวิชาคอมพิวเตอร์ ในภาคเรียนเดียวกัน ครูผู้สอนได้กระตุ้นและสอบถามความคืบหน้าในการทำงาน ด้วยการซักถามและให้นักเรียนเล่าถึงเหตุการณ์ที่ได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากผู้รู้ในท้องถิ่นแล้วนำมาเล่าสู่กันฟัง เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆกระตือรือร้นในการทำงานให้สำเร็จ เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องอาหารประสบความสำเร็จในการทำชิ้นงานมากที่สุด เพราะภายในโรงเรียนมีบุคลากรที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องอาหารได้ คือ อาจารย์ วไลกรณ์ มุลฤทธิ์ ซึ่งรับผิดชอบขนมอาหารพื้นบ้าน นอกจากนี้ยังได้เพื่อนๆที่เรียนในชุมนุม บอกเล่า หาข้อมูลให้

จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกเสริมทักษะอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 โดยเห็นว่าแบบฝึกช่วยส่งเสริมให้นักเรียน มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวของไทยทรงดำ ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจที่ได้มีโอกาสอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยทรงดำ การที่ครูนำเนื้อหา

ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัว มีสถานจริงให้ได้ศึกษา เป็นวิถีชีวิตซึ่งพบเห็นในชีวิตประจำวันของนักเรียน ทั้งเรื่องการแต่งกาย อาหาร พิธีกรรมที่ยังปฏิบัติอยู่ ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งการนำเกม เพลง ปริศนาคำทาย รูปภาพ บทอ่านที่มีทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง การฟังและดูวีดิทัศน์ การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เชิญวิทยากรมาบรรยาย ได้เรียนนอกสถานที่ และกิจกรรมที่ออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ป่านมอม ได้ฟังภาษาโชน ประกอบกับอาจารย์ณอม มีทักษะในการถ่ายทอดเรื่องราวได้สนุกสนาน มีส่วนช่วยทำให้นักเรียนรู้สึกภูมิใจและรักและหวงแหนในท้องถิ่นของตนเอง สอดคล้องกับ กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนในเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นในแง่มุมต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในบ้านเกิดเมืองนอน เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาพัฒนาชีวิตตนเอง พัฒนาอาชีพ ครอบครัวและสังคมของตนเองได้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

เพื่อให้สามารถนำแบบฝึกเสริมทักษะไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการนำแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ในการใช้แบบฝึก พบว่า นักเรียนบางส่วนยังขาดความรับผิดชอบในการทำงาน จึงไม่สามารถทำกิจกรรมให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น เมื่อครูมอบหมายงานแต่ละครั้ง ต้องสร้างข้อตกลงกับนักเรียนให้เข้าใจตรงกัน และมีเทคนิคมาตรการในการดำเนินการ เพื่อฝึกให้นักเรียนรับผิดชอบต่องานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ให้เสร็จภายในช่วงระยะเวลาที่กำหนด เช่น การแนะนำขั้นตอนในการดำเนินงาน ให้การเสริมแรง และการให้ความยืดหยุ่น

2. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีทักษะการทำงานด้วยกระบวนการกลุ่มต่ำกว่าด้านอื่นๆ เป็นเพราะนักเรียนได้รับการฝึกด้านการทำงานกลุ่มค่อนข้างน้อยทำให้ไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยครูผู้สอนทำให้นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น และเกี่ยงกันทำงาน ดังนั้นครูต้องมีบทบาทในการชี้แนะให้นักเรียนทราบบทบาทของตนและผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนให้นักเรียนได้แสดงบทบาทต่างๆให้ครบทุกหน้าที่

3. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีระดับความพึงพอใจในด้านเวลาได้คะแนนน้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการทำกิจกรรมบางกิจกรรมนักเรียนทำไม่เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากเป็น การเรียนแบบเดินเรียนตามห้อง และบางชั่วโมงมีกิจกรรมทำให้การทำกิจกรรมบางอย่างไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ การได้ไปทัศนศึกษานอกห้องเรียนเป็นกิจกรรมที่นักเรียนชอบ มีข้อสงสัยและอยากซักถามหลายเรื่องจากผู้รู้ท้องถิ่นไทยทรงดำ อาจารย์ณอม คงยิ้มละมัย แต่เนื่องจากระยะเวลาไม่เอื้ออำนวย ดังนั้นการนำแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้ควรมีการยืดหยุ่นระยะเวลาตามความเหมาะสม

4. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรัก ภูมิใจในชิ้นงานของตนเอง เพราะเกิดจากการนำความรู้ที่ได้จากเรื่องราวที่ในท้องถิ่นที่ตนสนใจและสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง นำมาบูรณาการกับการสร้าง E-books ในรายวิชาคอมพิวเตอร์ และยังได้เรียนรู้เรื่องราวที่ไม่เคยได้เรียน ได้พบปะพูดคุยกับคนต่างวัย ได้

รู้จักกับญาติที่อยู่คนละตำบล สิ่งสำคัญก็คือนักเรียนที่มีเชื้อสายไทยทรงดำ จะเกิดความภูมิใจที่ตนเองสามารถอธิบายเรื่องราวและความรู้ของชนชาติตนแก่เพื่อนๆ และกลุ่มอื่น เช่น ภาษาในการเรียกชื่อสิ่งของ อาหาร พิธีกรรมต่างๆ ที่ยังยึดถือปฏิบัติ และเกร็ดความรู้ต่างๆ ที่พบเห็นได้ยาก เพราะไม่มีผู้สานต่อ สืบทอดความรู้ ดังนั้น ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรม ให้นักเรียนทำโครงการสำรวจ หรือจัดเป็นกิจกรรมชุมนุม แล้วมานำเสนอเผยแพร่ความรู้แก่นักเรียนภายในโรงเรียนหรือแก่ผู้ที่สนใจ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจในการพัฒนาแบบฝึก มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป มีรายละเอียด ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในมาตรฐานและตัวชี้วัดอื่น หรือระดับชั้นอื่น เช่น การพัฒนาแบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ โดยอาจใช้การบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ก็ได้ เช่น การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกโปรแกรม GSP เช่น การออกแบบลายผ้าเปียว ของไทยทรงดำ
3. ควรสนับสนุนให้นักเรียนทำชิ้นงาน E-books ในการสรุปเนื้อหาในบทเรียนในรายวิชาต่างๆ เนื่องจากนักเรียนมีความชอบและมีความสามารถในการจัดทำชิ้น เป็นการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ อีกทั้งการนำเสนอในรูปแบบของ ชิ้นงาน E-books ยังสามารถนำไปเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้ที่สนใจอีกด้วย
4. ควรสนับสนุนให้นักเรียนทำชิ้นงานที่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่ทั้งตัวนักเรียนและสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง เช่น การทำหนังสือเล่มเล็กเล่าประวัติเรื่องราวในท้องถิ่น , การทำโครงการสำรวจแหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาในท้องถิ่น การสร้างบล็อก หรือเว็บไซต์เพื่อเป็นสื่อออนไลน์เป็นการฝึกสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
5. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำระหว่างนักเรียนที่มีเชื้อสายไทยทรงดำและไม่มีเชื้อสายไทยทรงดำว่ามีทักษะการเขียนสรุปความแตกต่างกันหรือไม่ โดยจำนวนนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันและมีผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันมากเกินไป

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช**

2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.แนวนโยบาย ทศวรรษที่21.เข้าถึงเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2555.เข้าถึงได้จาก(<http://mblog.manager.co.th/baocd12/2-1412/>)

กัณหา คำหอมกุล. (2547). “การพัฒนาความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จิราภรณ์ ฉัตรทอง. (2545). “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์และคณะ. (2540). **ระบบสื่อการสอน.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดร.ณิ เรือนใจมั่น. (2546). “การพัฒนาแบบฝึกการอ่านเสริมเพื่อพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดสารจริงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีประจันต์ “เมธีประมุข” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นภดล จันทรเพ็ญ. (2542). **การใช้ภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ต้นอ้อ 1999.

นฤดี ผิวงาม. (2545). “การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเรื่อง วิชาภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประโรม กุ่ยสาคร. (2547). “การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะเรื่องการคูณ การหาร โดยการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มนทิรา ภักดีณรงค์. (2540). “การศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพและความคงทนในการเรียนรู้เรื่องยังไม่สายเกินไป วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2544). **การประเมินผลภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุรพล พยอมแย้ม. (2541). **เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาทางการศึกษา.** นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรีเขต 1 หน่วยศึกษานิเทศก์. (2552). **รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.** (อวดสำเนา).

- อัจฉรา ศิริอาชารุ่งโรจน์. (2542). “การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปทักษะการอ่านประกอบวิชาภาษาอังกฤษรอบรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสังเวช กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุบลรัตน์ กิจไมตรี. (2542). “การพัฒนาหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดเพลงอีสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นสุพรรณบุรีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.